

כה:

עין משפט
נר מצוה

א ונמי פ"ח מה' דנח
הלכה י:
לד ב מ"י פ"ח מה'
דנח הל' ז ו פסג
לנחין קסד:
לד ג מ"י פ"ה מהלכות
יטרי המורה הל' ז
פסג עשין ה עוש"ע י"ד
פסין קח סעף יא:
לד ד ה מ"י שס הלכה ח
פסג שס עוש"ע י"ד
ס' קנה סעף ג ונד
אלסם ס' קנה ונחמכת ע"ג
פ"ב דף שלח: י"ג

תורה אור השלם

ו. ולנער לא תעשה
דבר אין לנער חטא מות
כי כאשר יקום איש על
רעהו ורצחו נפש כן
הדבר הזה:
דברים כב כו

גליון הש"ס

נח' מדי דרך הנא
קעבינא. ע' נצח קא.
מוס' ד"ה ולא ינעם:
שם בי פלגי ראשד
ולא טיבוק. ע' מחדשו
הרמבין ע"ג די יג ע"א
לחא למחנן סס דמיתמי
מרת ע"ג:

רבינו חננאל

וגלוי עריות ושפיכות
דמים, ע"ז היא אסורה לא
ראשון, עריות ושפיכות
דמים, ע"ז הוא אסור
לכל דבר, כדברינו, א"ל
אסור כתיב א"ל לערע
חטא מות יב כאשר יקום
איש כי רעזו רעזו ופשו
איש מה לערע רעזו
(פסחה), אסור א"ל וי
למס א"ל מיקדו איש
רעזו רעזו נפש א"ל
רעזו מות כמזו וזו בערע
מכרבו כ"ל א"ל לערע
חטא מות, אסור א"ל
הנערה באת למסד אחרים
ונמאצת היא למסד,
הקדשו וזו הנערה רעזו
א"ל רעזו היא א"ל ערבו,
כך נערה המסורה א"ל
אסור לא אדם השמעי לו
ואם לא הגי רעזו,
תיגרוב לא עשה לו, ואם
הספה תחנכו עליו, א"ל
לא חטא מות, נאסרת
נמנעו[ן] א"ל אחרת
ברזון, א"ל למסד א"ל

שקמא דאסתר הונא עממי
 שאני. אמר כן כשאמרו
 תיהרג ואל תתקבץ
 אלכו אלא במתכור
 להצרכיה וכוון שיש
 אחרות לפניו. ואשרשו
 אפי' שהיו מה נשים
 נכבדן כבאסתר אלא להנאט
 עצמן, תדא שיהיה אור
 מאיזה ענין הייתה. ועוד
 תיב יראה מהלך אלא
 אסתר נכד הנשים ותשא
 חתן וחסד לפניו מכל
 החולות, אמר רצה
 לטעום בן טעם בחלה
 טעם טעם טעם טעם.
 ורומא נופי' מלכות ממנו
 ונערה מניין כי הדין
 יאמר לו אם לא תהרג
 שליו עמו לאו אני הורג.
 שהיה לו רצון ומונין
 הרב דור הרב דורא

אף נערה המאורסה יתגר וא"י יעבור. פי' הבעל אכל היא מיבעל ולא מיהר דקרקע עולם היא כדאמר בנן סורר ומורה (וסתדרן ע"ד) ובריש המצוות (ק"ג ג.) נמי פריך ולידרוש להו לאונס שרי ור"י אומר דשפיר גר' מיהר דהא דמשמע בנן סורר ומורה

וזרש כחצות לאונס שרי היינו היכא
 שיהא קרקע עולם ולא עבדה מעשה
 אצל לעשות מעשה כגון שאומר לא
 בנצח העבדו עליה חסדך ולא
 מעשה מעשה דמרוצא יליפין ורורא
 לא מייחב למימכר נפשיה אלא
 בשאומר לו להרוב צידים אצל אם
 אומר הנח לזרוב עמך על התיקון
 או חסדך אינו חייב למסור עמנו
 כדי להגיל חסדך דלדרכה איכא
 למימר מאי חזית דדמיא דחבריה
 סומק טפי ילימא דמא ידי סומק
 וטעם ומייל לדידיה או אומרם לו הנח
 לתקוע אותך בעבדו היכר אלא יעבור
 דלא מצי למימר לא עבידנא מעשה
 דביני שמוקעין אותו ואין קישוי אלא
 לדעת דאמרין בריש הבא על
 יבמו (יבמות ד.) וזה שהוא מתקשה
 הו מעשה":

ל אַפּשֶׁר וואָס מ׳זיין בױל עײַנאָס
א פֿאַיני. לײַזנאָ קומא
 גראַד לפרס דר״ע קאָ אַלזײַ ורנא
 וואָ פֿליג דשר׳ הייט לרבי שמעון
 דרבי יהודה אָסר דהאָ דרבי מנא
 פֿלוגתא דרבי יהודה ור׳ שמעון זלל
 אַפּשֶׁר וואָ מ׳זיין דבאַפּשֶׁר קאָמער
 דמודה דרבי שמעון אַמקור וואָיאַכא
 דאָמרי לאַ אַפּשֶׁר וואָ מ׳זיין לכולי
 עולא דשר׳ האַי טויל עולא הייט
 ר׳ יהודה ור׳ שמעון וואָ״ש דבאַיאַכא
 דאָמרי לאַ דהר וקטש זלל מה
 שמשנא מלשון אַשון וזהיר לאַ נקט
 דבאַיאַכא דאָמרי אַפּשֶׁר וויכיון לכ״ע
 אָסר ווייזר כּוון דלאַ האַ פּסיק
 ר״שיה דבפּסיק ר״שיה מודה רבי
 שמעון וליכא למימר דאפּילו בפּסיק
 ר״שיה שרי האַ ר׳ שמעון שמוס
 דהכא מיירי גגרייה דכללס דליכא
 זלל אַיסורא דרננ שוואַ מופּר
 כלאַחד ר׳ דכאמר אַיצמא מדליקין
 (שבח טו) דהאָ זשמעא מימי עלה
 מידי דאורייתא כּוון מעילה וכללס
 ופּסול פּרה וצ״ל דלאַ הנהו דמימי
 האַ שפּטא רנא ר״ל לאַ אַפּשֶׁר דרבי
 שמוס גראַד לר״ל לאַ אַפּשֶׁר דרבי

אלא בטורח גדול דהא שילשול האומנין בקיפות חשיב לזא אפסר וזה
למדידה בכתובות (דף ה:) גבי מהו לנעול בתחלה בשבת דקאמר
ל' יהודה לאפסר משום דבר שאין מתכוון אע"ג דהוי לזא אפסר ולא
מיוזין ויכרן לומר דהאסא סגיטא כתיב יכרתי בנתי מלדיקין שילשול
ל' יהודה לזא אפסר ולא מיוזין אע"ג דליתוסב דבמה דלמך קטנים
אסורים אפילו לר"ש (ליתוסב) מ"מ במאי דלמך אפילו בגדולים לר'
יהודה לזא ליתוסב: **אב"י** בריי יהודה. ונראה דקבר אב"י הואיל
ואפסר ולא מיוזין אסור ועלזא אפסר ולא מיוזין שרי אלאזא דלמך
משום דלמך הוא וזה עשה כפסרים בנתיא מלדיקין (שם טז)
ופליגא דעולא דלמך עולא מחלוקת בקטנים אבל בגדולים ד"ה
אסור שינוט הוא דכזבוי שמעמא שרי טפי לזא אפסר מהיכא
דלמך וגדולים היינו לזא אפסר אלזא גרס ד"ה מותר והיינו
כלישנא במרזא דהכא דנלזא אפסר ולא מיוזין כ"ע ל"פ דשרי:
שמי

מינה לא חשבינן ליה כוונה אלא בדאפשר ולא אפשר תליא טעמא ה

והיה דודא ויל קטלה לפגמא וא לא קטלינאן כל רבו. מר בר אשי הוא שריק דערלא ויהיה דודא בה אישטא צמיטא, ואמר ליה לרבינא האי אישטא צמיטא סננה היא ובמקום דהוה מיל דרין תנאן קא צבינדא, ושלא דרך תנאן שוי. אימתי הנהא תנאן ליה לאדם כנגד ע"ל והרתי רית בשמיטא של ע"ז, אביי אמר מוחז באמר אמור. כל היבא דאפשר, לאחות ע"ל, ואמסינן ליה חזק למהל וא מלין דרשי, כל מלין דאפשר ליה לאדם כנגד ע"ל.

כל שעה פרק שני פסחים

ושפיעות דמים. כגון אחריו לו הרוג ישראל חצירק ואם לאו מיהרג: מה למדנו מרואה לנערה המאורסה. והלא פירש בה אינם פטור כדמתיבס ולנערה לא תעשה דבר אלא נראה כמי שרואה בה למד כאן וגמלא שהוקש כאן להיות למד מכאן והכי קאמר כרואה נערה

ושפיכות דמים ע"ז הא דאמרן גילוי עריות
ושפיכות דמים דתניא ב"ר אומר יכי כאשר
יקום איש על רעהו ורצחו נפש כן הדבר הזה
וכי מה ענין רוצח אצל נערה המאורסה הרי
זה בא ללמד וגמצא למד מקיש רוצח לנערה
המאורסה מה נערה המאורסה ניתן להצילה
בנפשו יאף רוצח ניתן להצילו בנפשו ונערה
המאורסה מרוצח ימה רוצח יהרג ואל תעבור
אף נערה המאורסה תהרג ואל תעבור
ושפיכות דמים גופיה מגול סברא הוא כי
ההוא דאתא לקמיה דרבא א"ל מרי דוראי
אמר לי זיל קטליה לפלני ואי לא קטלינא לך
א"ל ליקטלוך ולא תיקטול מאי חוית דרבא
דידך סומק טפי דילמא דמא דההוא גברא
סומק טפי מר בר רב אשי אשכחיה לרבינא
דישיף לה לברתיה בגוהרקי דערלה אמר ליה
יאמור דאמור רבנן בשעת הסכנה שלא
בשעת הסכנה מי אמור א"ל האי אישתא
צמירתא נמי בשעת הסכנה דמיא איכא דאמרי
א"ל מ"מירי דרך הנאה קא עבידנא איתמא
הנאה הבאה לו לאדם בעל כרחו אב"י אמר
מותרת ורבא אמר אסורה אפשר וקא מיכין
לא אפשר וקמיכין כולי עלמא לא פליגי
דאסור לא אפשר ולא מיכין כולי עלמא לא
פליגי דשרי כי פליגי דאפשר ולא מיכין
ואליבא דר' יהודה דאמר דדבר שאין מתכוין
אסור כולי עלמא לא פליגי דאסור כי פליגי
אליבא דר"ש דאמר דבר שאין מתכוין מותר
אב"י כרבי שמעון ורבא אמר עד כאן לא קא
א"ר שמעון אלא היכא דלא אפשר אבל
היכא דאפשר לא איכא דאמרי אפשר ולא
מיכין היינו פלוגתייהו דר' יהודה ור' שמעון
לא אפשר ולא קא מיכין כולי עלמא לא
פליגי דשרי כי פליגי דלא אפשר וקא מיכין
ואליבא דר' שמעון דאזיל בתר כוונה כולי
עלמא לא פליגי דאסור כי פליגי אליבא דר'
יהודה דאמר לא שנא מתכוין ולא שנא שאין
מתכוין אפשר אסור אב"י כרבי יהודה
ורבא

וספקל וצמסכת צילא (דף

כלים ואין יכול להגבין על
שמונת אפ"ף שחפסר להגבין
ולבראם ש שרי ר' שמעון א'
היבא דלא קא מייכון אפ"ג
דרי' יהודה ור' שמעון ויבין
שמונת שרי' כולי עמלא.
יהודה: ש' פגליי ר' אפסר
דחשיבא ליה כוונה דמחיר א'
אכוונה קפיד היבא דקא מבי'
אליבא ר' יהודה דאמר לא
אסור ולא יסודק ור' אפסר
דאי שמעיין ליה הכי היכי
דקסבר כולן דאפסר רבי יהודה
ר' היבא דלא אפסר אפ"ג

שלא התיר הכתוב אלא משום חניכות נט

אם יש דרך אחרת ואפשר לו שלא יעזוב
וכשעובר משם אינו מתכוין ליהנות, והוא

מסורת הש"ס

(א) יומא סב. סנהדרין ע"ב.
(ב) גס חולין כה. קרי.
(ג) ערסין טו. א.
(ד) יומא פג. ד.
(ה) גס חולין כה. קרי.
(ו) גס חולין כה. קרי.
(ז) גס חולין כה. קרי.
(ח) גס חולין כה. קרי.
(ט) גס חולין כה. קרי.
(י) גס חולין כה. קרי.

מוסף רש"י

[illegible][illegible][illegible]

וְדַבֵּר הַמֶּלֶךְ לְדַחוּת, שֶׁזֶה

נ"ז, כולי עלמא לא פליגי
א לן דאסור כרבא.